

Dosarul nr. 2r-378/2022
2-18145728-01-2r-13072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Scutelnic Ludmila împotriva lui Stoica Dan, Stoica Ecaterina, Coeva Ludmila și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a hotărârii Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, obligarea demolării construcției cu aducerea la poziția inițială a spațiului de uz comun, obligarea de a nu crea pe viitor obstacole în folosirea spațiului de uz comun și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 aprilie 2018, avocatul Stegărescu Ion în interesele Ludmillei Scutelnic a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Stoica Dan, Stoica Ecaterina, Coeva Ludmila și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479 (în continuare ACC nr. 55/479), intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a hotărârii Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, obligarea demolării construcției, cu aducerea la poziția inițială a spațiului de uz comun, obligarea de a nu crea pe viitor obstacole în folosirea spațiului de uz comun, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a recunoscut ilegală hotărârea Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, în partea prin care s-a acceptat

în fond cererea proprietarului ap. xxxxx, Stoica Dan, referitor la amenajarea unui tambur la intrarea în apartament din contul spațiului comun al et. 2.

S-a obligat Coeva Ludmila să demoleze construcția edificată neautorizat și de a aduce la poziția inițială coridorul de uz comun, amplasat la etajul xxxxxx

S-a încasat în mod solidar din contul Ludmillei Coeva și din contul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479 în beneficiul Ludmillei Scutelnic suma de 200 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, suma de 225 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru eliberarea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suma de 2819,60 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei extrajudiciare, suma de 91 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile, suma de 496 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru citarea publică.

În rest, cererea de chemare în judecată, s-a respins, ca fiind neîntemeiată (f.d. 49-50, vol. II).

La 03 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice și ulterior la 31 ianuarie 2022, Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion a declarat apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, repunerea în termen a apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi în partea în care s-a respins acțiunea.

Prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Stegărescu Ion în interesele apelantei Scutelnic Ludmila privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

S-a restituit apelul declarat de avocatul Stegărescu Ion, în interesele apelantei Scutelnic Ludmila, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Scutelnic Ludmila împotriva lui Stoica Dan, Stoica Ecaterina, Coeva Ludmila și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a hotărârii Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, obligarea demolării construcției, cu aducerea la poziția inițială a spațiului de uz comun, obligarea de a nu crea pe viitor obstacole în folosirea spațiului de uz comun, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 122-126, vol. II).

Nefiind de acord cu încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 23 iunie 2022, Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion, a declarat recurs împotriva încheierii, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, la data de 03.12.2021 prin cererea nr. 05-3/2-45481, avocatul Stegărescu Ion în interesele Ludmillei Scutelnic a solicitat respectos instanței de judecată eliberarea dispozitivului hotărârii din 22 noiembrie 2021, cât și redactarea și eliberarea hotărârii motivate, cu remiterea acestora la adresa indicată în cerere.

Prin poșta electronică a avocatului Stegărescu Ion, la data de 08.12.2021, ora 10.02, i-a fost expediat dispozitivul hotărârii din 22 noiembrie 2021, cu care avocatul Stegărescu Ion nefiind parțial de acord, la data de 03.01.2022, ora 16.51, prin intermediul poștei electronice, la adresa icc@iustice.md, a expediat cererea de apel.

Având în vedere că, nu a primit răspuns la mesaj, la data de 31 ianuarie 2022, a considerat necesar de a prezenta la Direcția Evidență și Documentare Procesuală, cererea de apel în original, care a fost înregistrată cu nr. 05-3/2-3063.

A susținut că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și nefondată or, reprezentantul apelantului cât și apelantul nemijlocit au făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii după data de 08 decembrie 2021, când avocatul Stegărescu Ion a verificat poșta electronică.

A menționat că, la materialele cauzei nu există nici o dovadă de expediere/recepționare cu aviz de recepție sau confirmat prin răspuns la e-mail a hotărârii adoptate pentru a putea pretinde că urma să respecte termenul de contestare prevăzut de lege or, și pe portalul instanțelor de judecată dispozitivul hotărârii a fost plasat la 25 noiembrie 2021. Astfel apelantului ia fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

La 13 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 167, vol. II).

La data de 11 august 2022, Coeva Liudmila, reprezentată de avocatul Gheorghe Sclifos, a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul constată că acesta a fost declarat în termen, la 23 iunie 2022 or, copia încheierii a fost notificată avocatului recurentului, Stegărescu Ion, la 24 iunie 2022 (f.d. 134, vol. II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă

din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea cererii de apel înaintată de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 noiembrie 2021 (f.d. 49-50, vol. II), însă cererea de apel a fost depusă de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion, la data de 03 ianuarie 2022 și respectiv 31 ianuarie 2022 (f.d. 58-61, 62-64, vol. II).

Instanța de recurs notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa reprezentantului apelantei și a avocatului Stegărescu Ion, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Actele cauzei denotă indubitabil că avocatul apelantei, Stegărescu Ion a cunoscut despre derularea procesului intentat la cererea sa, precum și despre stabilirea datei pronunțării dispozitivului hotărârii, avocatul a participat la ședința de judecată din 21 iulie 2021 prin care s-a finisat examinarea cauzei în fond și s-a anunțat întrerupere (f.d. 45-46, vol. I), deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Colegiul reiterează că, recurenta la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, însă nu a prezentat probe pertinente și admisibile în justificarea omiterii termenului.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul reține că, cererea de repunere în termen a apelului nu a fost motivată de către apelantă și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Or, instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului a rezultat din argumentele apelantei invocate în acest sens, în coroborare cu materialele cauzei și în raport cu normele de drept procedural.

La caz, Colegiul evidențiază că la etapa declarării apelului, apelanta/recurenta cât și avocatul acesteia, nu au prezentat probe concludente în confirmarea imposibilității contestării hotărârii în interiorul termenului prevăzut de lege or, legiuitorul a indicat expres că repunerea în termen este admisă în cazul omiterii termenului din motive întemeiate.

Astfel, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 noiembrie 2021, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 23 noiembrie 2021 și a expirat la data de 22 decembrie 2021.

De asemenea, potrivit materialelor cauzei și a argumentelor din cererea de recurs, instanța de recurs constată că avocatul Stegărescu Ion, care reprezintă interesele reclamantei Scutelnic Ludmila, a depus la 03 decembrie 2021 cerere prin care a solicitat eliberarea dispozitivului hotărârii din 22 noiembrie 2021 (f.d. 54, vol. II), iar la 08 decembrie 2021 prin poșta electronică, a recepționat dispozitivul hotărârii (f.d. 160, vol. II), astfel, Colegiul reține că recepționând încă la 08 decembrie 2021 dispozitivul

hotărârii, Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion a dispus de timp și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel. Or, la caz, termenul a început a curge de la data imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

În context, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, deoarece, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

Instanța de recurs conchide că, în condițiile în care recurenta chiar dacă nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, a cunoscut despre examinarea cauzei civile în instanța de judecată și urma să depună diligență și să conteste în termen hotărârea.

Adițional, Colegiul evidențiază că, recurenta nu a fost lipsită de posibilitatea de a beneficia de procedurile legale întru realizarea dreptului la o cale de atac eficientă, iar alegațiile aduse în recurs nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare cu apel sau de a considera că apelul a fost declarat în termen, precum nici nu pot determina repunerea în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 424, 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Scutelnic Ludmila, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion.

Se menține încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Scutelnic Ludmila împotriva lui Stoica Dan, Stoica Ecaterina, Coeva Ludmila și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a hotărârii Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/479,

obligarea demolării construcției cu aducerea la poziția inițială a spațiului de uz comun, obligarea de a nu crea pe viitor obstacole în folosirea spațiului de uz comun și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh